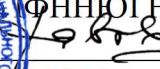

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ФННЮІ НУ «ОЮА»

проф. Роман САВЧУК

«2» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)
ОК 1

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
ступінь вищої освіти	бакалавр
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
освітня програма	Право

Розробник програми: к.філол.н., доц. Кисляк Леся Несторівна
Затверджено на засіданні кафедри загальноправових та гуманітарних дисциплін
(протокол № 1 від 30.08.2024 р.)

В.о.завідувача кафедри загальноправових та
гуманітарних дисциплін

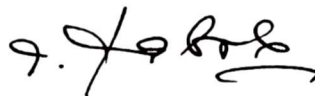
Лілія КОРИТКО

Начальник навчального відділу

Ірина ЯЦКІВ

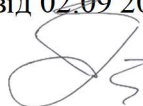
Гарант освітньої програми

Роман САВЧУК

Науково-методична рада (протокол № 1 від 02.09 2024 р.)

Голова науково-методичної
ради

Олег БЕЗНОСЮК

Заступник директора

Олег БЕЗНОСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Опис освітнього компонента					
Назва освітнього компонента	Українська мова (за професійним спрямуванням) <u>The Ukrainian Language (for Professional Purposes)</u>				
Освітня програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».				
Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс	Семестр	Обсяг, кредит / год
Перший (бакалаврський) рівень	Денна, заочна форма навчання	О	1	1	денна ф/н – 3/90, заочна ф/н – 3/90
Короткий опис предметної сфери	Конституційне закріплення української мови як державної ставить перед закладами вищої освіти України завдання підготувати національну еліту, яка б досконало володіла українською мовою і забезпечувала успішний розвиток нації. Інтеграція ЗВО у європейський освітній простір відбувається на основі перетворень в освіті. За цих умов важливого значення набуває підготовка правознавця-професіонала до здійснення комунікації в українському соціумі й у світі глобальних міжкультурних зв'язків. Без відповідних мовних компетенцій: умінь і навичок грамотно, ясно, чітко висловлювати свої думки, конструювати діалог, ефективно використовувати невербальні засоби комунікації, застосовувати інформаційні ресурси неможливе професійно-компетентне становлення особистості. Одним із пріоритетних завдань, які стоять перед вищою освітою, є формування та розвиток у студентів системи компетентностей, зокрема комунікативної компетентності як необхідної складової майбутньої професійної діяльності юристів. Українська мова професійного спрямування – це форма сучасної української літературної мови, специфіку якої зумовлюють особливості спілкування у правотворчій, правозастосовчій та правоохоронній діяльності.				
Викладач освітнього компонента	Кисляк Леся Несторівна, доцент кафедри загальноправових та гуманітарних дисциплін Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат філологічних наук, доцент.				
Мова викладання	Українська				

Передумови	Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми. Вивчається як нормативна навчальна дисципліна циклу загальної підготовки для забезпечення загальних компетентностей та набуття універсальних фахових знань та навичок правника першого освітнього рівня. «Українська мова за професійним спрямуванням» забезпечує формування кваліфікованих, грамотних, мовнокомпетентних фахівців, які досконало володіють українською літературною мовою у професійній сфері. Базується на шкільному курсі дисципліни «Українська мова». Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з української мови, історії та культури України, основ правознавства та інших дисциплін, які формують загальні та фахові компетенції.
-------------------	---

Пострекізити	Вивчення курсу є підґрунтям для опанування дисциплін циклу загальної підготовки, вивчення дисциплін циклу професійної підготовки на першому та другому освітніх рівнях, з метою формування глибоких та всебічних теоретико-прикладних знань та навичок у сфері професійної діяльності.
---------------------	--

2. Структура освітнього компонента		
Види навантаження	Денна форма год.	Заочна форма год.
Кількість кредитів / год	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т. ч.:	30	16
• лекційні заняття, год.	14	10
• практичні заняття, год.	16	6
• семінарські заняття, год.		
• лабораторні заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи, у т. ч.:	60	74
• контрольні роботи, к-сть / год.		
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	10	10
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	50	64
Екзамен	+	+
Залік		

3. Мета і завдання освітнього компонента	
Мета навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є формування у майбутніх фахівців високого рівня комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній та писемній формах, узагальнення здобутих знань з української мови, вдосконалення рівня володіння літературними нормами на всіх рівнях, розвиток культури мовлення, ознайомлення студентів з основами діловодства та документознавства, опанування основної фахової термінології, сприяння формуванню грамотних спеціалістів з високим рівнем культури мовлення, необхідним для успішного здійснення професійної діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є: - узагальнити та систематизувати теоретичний матеріал із курсу;

	- сформувати вміння і навички з культури усної та писемної професійної комунікації; - здобути знання про основи професійного спілкування, його норми та правила, шляхи їх застосування; - оволодіти особливостями української літературної мови, навичками комунікативно виправданого користування засобами мови у різних життєвих ситуаціях під час створення висловлювань із дотриманням українського мовного етикету; - виробити навички практичного володіння мовою у різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами; - формувати національно свідому, духовно багату мовну особистість, яка вільно володіє усіма засобами рідної мови у процесі комунікації, відзначається свідомим ставленням до мови, високою мовною компетентністю і готовністю до подальшого професійно-орієнтованого навчання.
--	--

Результати освітнього компонента				
Символ РН	Внаслідок вивчення ОК студент буде здатним продемонструвати такі результати навчання :	Посилання на символ ПРН	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення РН
1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	ПРН1	Лекції, практичні, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення усні відповіді
3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	ПРН3		
5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	ПРН5		
6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	ПРН6		
9	Вільно спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.	ПРН10		
10	Мати базові навички риторики.	ПРН11		
12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.	ПРН12		
17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.	ПРН17		

19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	ПРН19		
20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки	ПРН20		

Зв'язок з програмними результатами навчання				
Шифр програмного РН	Результати навчання цього ОК деталізують такі програмні результати навчання:			
ПРН1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.			
ПРН3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.			
ПРН5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.			
ПРН6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.			
ПРН10	Вільно спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.			
ПРН11	Мати базові навички риторики.			
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.			
ПРН17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.			
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.			
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.			

Формування та розвиток компетентностей	
Посилання на шифр комп-сті	Вивчення ОК передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
ЗК13	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

	закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
СК3	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК15	Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Технологія навчання	Змішане навчання із використанням дистанційних методів навчання для забезпечення самооцінювання здобувачів вищої освіти.
---------------------	--

4. Програма та тематичний план освітнього компонента	
Програма освітнього компонента	<u>Українська мова</u> (за професійним спрямуванням) <u>The Ukrainian Language (for Professional Purposes)</u>

Лекційні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН	ДФ год.	ЗФ год
Тема 1.	Теми 1-2. Предмет, мета і завдання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Мова як засіб професійного спілкування. Мовна культура – найважливіша особливість професійної культури юриста.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	2
Тема 2.	Теми 3-4. Правові засади функціонування мов в Україні. Українська юридична термінологічна система. Проблеми перекладу та редагування професійних текстів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	2
Тема 3.	Тема 5. Лексикологія, лексикографія та фразеологія у професійному спілкуванні. Лексичні особливості професійного мовлення юристів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12,	2	

		ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20		
Тема 4.	Тема 8. Культура усного ділового спілкування.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	
Тема 5.	Теми 9-10 Функціонально стилістична диференціація сучасної української літературної мови. Офіційно-діловий стиль, його особливості. Документ. Організаційні документи.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	2
Тема 6.	Теми 11-12. Документація щодо особового складу. Довідково-інформаційні документи.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	2
Тема 7.	Теми 13-15. Документи з господарсько-договірної діяльності. Обліково-фінансові документи. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	2
Усього			14	10

Практичні, семінарські, лабораторні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Теми 1-2. Предмет, мета і завдання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Мова як засіб професійного спілкування. Мовна культура – найважливіша особливість професійної	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6,	2	2

	культури юриста.	ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20		
Тема 2.	Теми 3-4. Правові засади функціонування мов в Україні. Українська юридична термінологічна система. Проблеми перекладу та редагування професійних текстів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	
Тема 3.	Тема 5. Лексикологія, лексикографія та фразеологія у професійному спілкуванні. Лексичні особливості професійного мовлення юристів.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	
Тема 4.	Тема 8. Культура усного ділового спілкування.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	
Тема 5.	Теми 9-10 Функціонально стилістична диференціація сучасної української літературної мови. Офіційно-діловий стиль, його особливості. Документ. Організаційні документи.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	2
Тема 6.	Теми 11-12. Документація щодо особового складу. Довідково-інформаційні документи.	ПРН 1, ПРН3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17,	4	2

		ПРН 19, ПРН 20		
Тема 7.	Теми 13-15. Документи з господарсько-договірної діяльності. Обліково-фінансові документи. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	ПРН 1, ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20	2	
Усього			16	6

Самостійна робота				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Теми 1-2. Предмет, мета і завдання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Мова як засіб професійного спілкування. Мовна культура – найважливіша особливість професійної культури юриста.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	4	7
Тема 2.	Теми 3-4. Правові засади функціонування мов в Україні. Українська юридична термінологічна система. Проблеми перекладу та редагування професійних текстів.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	8	8
Тема 3.	Тема 5. Лексикологія, лексикографія та фразеологія у професійному спілкуванні. Лексичні особливості професійного мовлення юристів.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	2	6
Тема 4.	Тема 6. Морфологічні та синтаксичні засоби ділового спілкування.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	4	6
Тема 5.	Тема 7. Основні правила правопису. Орфографія. Граматична правильність як ознака культури усного та писемного спілкування.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	6	6
Тема 6.	Тема 8. Культура усного ділового спілкування.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	6	6
Тема 7.	Теми 9-10 Функціонально стилістична диференціація сучасної української літературної мови. Офіційно-діловий стиль, його особливості. Документ. Організаційні документи.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	6	8
Тема 8.	Теми 11-12. Документація щодо особового складу. Довідково-інформаційні документи.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	9	8

Тема 9.	Теми 13-15. Документи з господарсько-договірної діяльності. Обліково-фінансові документи. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	РН 1,3,5,6,10,1 1,12,17,19,2 0	5	9
Усього			50	64

Індивідуальні завдання				
Символ одиниці змісту	Опис змісту індивідуального завдання	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
	Індивідуальна робота студентів може включати: виконання конспекту наукової праці, рефератів та тез наукових доповідей; складання кросвордів, термінологічних словників, схем; участь у студентських конференціях, конкурсах, олімпіадах, тощо; участь у роботі студентського наукового гуртка; анотацію прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни, бібліографічний опис літератури тощо.	РН 1,3,5,6,10,11 ,12,19,20	10	10

5. Ресурси для навчання	
Список основних джерел	Базова література - Гонца І.С., Розгон В.В. Сучасна українська літературна мова: навчально-методичний посібник для дистанційного навчання. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 262 с. - Кисляк Л.Н. Українська мова (за професійним спрямуванням). Навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форм навчання Івано-Франківського факультету Національного університету «Одеська юридична академія». Івано-Франківськ, 2013. 156 с. - Кисляк Л.Н. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: ІФЮІ НУ «ОЮА», 2022. 318 с. - Куприкова Г.В. Українська мова (морфологія). Теоретичний блок: навчальний посібник. Харків: Вид-во НУА, 2015. 104 с. - Литвин Л.П. Українська мова за професійним спрямуванням: теорія і практика: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2016. 423 с. - Марчук Л.М., Сукаленко Т.М., Бойчук В.О. Українська мова за професійним спрямуванням: практ. заняття, самост. робота: навч. посіб. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2016. 238 с. - Омельчук С.А. Практикум з правопису української мови: система дослідницьких вправ: навч. посіб. Київ: Грамота, 2014. 224 с. - Пономарьова Л.В. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис: у 2 ч. Частина II: навч. посіб. Маріуполь: ПДТУ, 2016. 150 с. - Правове письмо: навч. посіб. / За ред. Р.О. Стефанчука. Київ: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2011. 147 с. - Практикум з української мови за професійним спрямуванням для юристів: навч. посібник / Зайцева І.В., Калита О.П., Скуратівська Г.В., Павлова А.К. К.: Центр учбової літератури, 2013. 396 с. - Процесуальні документи у кримінальному провадженні: зразки, роз'яснення: наук.-практ. посіб. / за заг. ред.: Погорецького М.А., Кучинської О.П. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 545 с.

	12. Складання кримінально-процесуальних документів у досудовому провадженні / Л.Д. Удалова та ін. Київ: КНТ, 2013. 376 с. 13. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посіб.-практикум / Г.Л. Вознюк та ін. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. 307 с. 14. Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Богдан С.К. та ін. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 195 с. 342 15. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: навчальний посібник. 8-ме вид., випр. і допов. Київ: Алерта, 2015. 307 с. Нормативно-правові джерела 16. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (зі змінами). (зі змінами). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр 17. Закон про мови в Українській РСР/ ВВР України, 1995. № 13. Закон України. URL: http:// zakon.rada.gov.ua 18. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень ст. 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України: від 14 грудня 1999 року № 10-рп/99 URL :https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-99#Text 19. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25 квітня 2019 року № 2704-VIII (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text 20. Про медіа» : Закон України від 13 грудня 2022 року № 2849-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text 21. Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України : Указ Президента України №156/2018 від 31 травня 2018 року. URL: http://www.president.gov.ua/documents/1562018-24258.
--	---

Список допоміжних джерел	Допоміжна 1. Багатомовний юридичний словник-довідник / І.О. Голубовська та ін. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 543 с. 2. Беліков О.О. Тлумачний словник найсучасніших юридичних термінів. Харків: Прапор, 2011. 320 с. 3. Брага І. «Перехресні стежки» українсько-російського суржику / Slovo v kultuře a kultura ve slově: Kolektivní monografie. – Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. S. 137 – 150. 4. Вакарюк Л.О., Панцьо С.Є. Український словотвір у термінах. Словник-довідник. Тернопіль: Джура, 2007. 260 с. 5. Волошак, М. Неправильно – правильно: довідник з українського слововживання. К.: Українська видавнича спілка, 2003. 160 с. 6. Головащук С.І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. К.: Наук, думка, 2004. 448 с.
--------------------------	--

7. Головащук, С.І. Складні випадки наголошення: словник-довідник. К.: Либідь, 1995. 192 с.
8. Городенська К. Г. Українське слово у вимірах сьогодення. Видання друге, істотно доповнене. Київ : КММ, 2019. 208 с.
9. Гринчишин Д.Г., Сербенська О.А. Словник паронімів української мови. Київ: Освіта, 2008. 320 с.
10. Грещук В. В. Стилїстика української мови: короткий словник термінів. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. 44 с.
11. Дубчак О. Чути українською. У світі звуків і букв. Київ : Віхола, 2021. 192 с.
12. Жайворонок В.В. Велика чи мала літера?: Словник-довідник. К.: Наук, думка. 2004. 202 с.
13. Збірник зразків процесуальних документів (досудове розслідування): наук.-практ. посіб. Харків: Оберіг, 2014. 600 с.
14. Зразки процесуальних документів (досудове розслідування): наук.-практ. посіб. Харків: Право, 2015. 632 с.
15. Зразки процесуальних документів кримінального провадження: практ. посіб. / упоряд. Григоренко А.В. Київ: Центр учб. літ., 2013. 332 с.
16. Зразки процесуальних документів сторони захисту, потерпілого, інших учасників кримінального провадження відповідно до положень нового Кримінального процесуального кодексу України: практ. посіб. / за заг. ред. Григоренко А.В. Київ: Центр учб. літ., 2013. 288 с.
17. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні з коментарями: посібник / Григоренко А.В. та ін. Київ: Центр учб. літ., 2016. 288 с.
18. Зубков М. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 3-й вид., доп. і змін. Київ : Арій, 2020. 608 с.
19. Каменков В. Судові дебати і репліки при закінченні (поновленні) розгляду справи. *Право України*. 2011. № 6. С. 57 – 61.
20. Капелюшний, А.О. Стилїстика й редагування: практ. словник-довідник журналіста. Л.: ПАІС, 2002. 575 с.
21. Кацавець Р. Репліка в захисній промові. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2012. № 5. С. 111 – 114.
22. Кацавець Р.С. Наш час: актуальність ораторського мистецтва у судовому процесі. *Юридична наука*. 2012. № 10. С. 103 – 108.
23. Кацавець Р.С. Репліка захисника в судових дебатах. *Адвокат*. 2012. № 2. С. 39 – 41.
24. Матвійчук В.К. Закревський А.В. Тактика та методика участі адвоката-захисника у судовому слідстві та судових дебатах у кримінальних справах. *Юридична наука*. 2012. № 3. С. 135 – 140.
25. Мацько Л. Українська мова як засіб формування національної свідомості. *Українська мова як державна в Україні: Збірник матеріалів*. К., 1999. С.74 – 82
26. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. Посібник. К.: Вища школа, 2003. 311 с.
27. Михальчук О.І. Мовна поведінка в електронному інформаційному просторі. *Соціолінгвістичні студії*. Київ: ВД «Бураго», 2010. С. 200 – 205.
28. Надьон Р. Промова захисника у судових дебатах при судовому розгляді кримінального провадження в суді першої інстанції. *Вісник Національної асоціації адвокатів України*. 2016. № 7/8. С. 37 – 43.

	29. Німецько-український словник юридичних термінів. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2016. 576 с. 30. Новий словник іншомовних слів: близько 40 000 слів і словосполучень / Л.І. Шевченко та ін. Київ: Арій, 2008. 672 с. 31. Новий тлумачний словник української мови: в 3-х томах / укл. Яременко В., О. Сліпушко. Київ: Аконіт, 2005. Т. 1. 928 с. 32. Нові слова та значення: словник / Ін-т укр. мови НАН України; укладачі: Туровська Л.В., Василькова Л.М. Київ: Довіра, 2008. 271 с. 33. Орфоепічний словник української мови: У 2-х т. /За ред. М. М. Пещак. К.: Довіра, 2001. Т.1. 955с. 34. Павлова А.К. Специфіка використання вербальних засобів у юридичному дискурсі. <i>Наукові студії (культура, освіта – антропоцентричні парадигми і сучасний світ)</i>. Філософія. Філологія. Педагогіка. Економіка / Редколегія: Р.В. Болдирев (головний редактор, голова редколегії) та ін. Київ: МІЛЕНІУМ, 2013. Вип. 2, А. С. 205 – 210. 35. Полюга Л.М. Словник українських синонімів і антонімів / НАН України; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Київ: Довіра, 2007. 575 с. 36. Семеног О., Насіленко Л. Професійна комунікативна підготовка майбутніх юристів: теорія і практика: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. 324 с. 346 37. Словник синонімів української мови: в 2 т. / Бурячок А.А. та інші. Київ: Наук. думка, 2001. Т. 1. 1040 с.; Т. 2. 960 с. 38. Словник синонімів української мови: У 2-х т. / Упорядники А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащукта ін. К.: Наук, думка, 2001. Т.1 – 2 . 39. Словник фразеологізмів української мови. / Упорядник В.М. Білоноженко та ін. К.: Наук, думка, 2003. 1104с. 40. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. К.: Знання, 2004. 367 с. 41. Токарська А., І.М.Кочан. Культура фахового мовлення правника: Навч. посіб. Львів:Світ, 2003. 312с. 42. Український орфографічний словник / Уклад. А.О. Леонова. Донецьк: Сталкер, 1999. 480 с. 43. Український правопис / Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Інститут української мови НАН України. Київ : Наукова думка, 2019. 44. Фаріон І.Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова (культура мовлення публічних людей): монографія. Видання 3-є, доповнене. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 332 с. 45. Флемінг К. Говорити легко та невимушено. Як стати приємним співрозмовником / пер. з англ. Ш.Нодя. Харків : КСД, 2020. 240 с. 46. Шемшученко Ю.С. Великий енциклопедичний юридичний словник. Київ: Юридична думка, 2012. 1020 с. 47. Юридичні терміни. Тлумачний словник / Гончаренко В.Г. та ін.; за ред. Гончаренка В.Г. 2-ге вид., стереотипне. Київ: Либідь, 2004. 320 с
--	---

Інформаційні ресурси	Інтернет-ресурси: 1. Офіційний сайт Верховної Ради України: www.zakon.rada.gov.ua 2. Урядовий портал України: http://www.kmu.gov.ua
----------------------	--

в Інтернеті	3. Сайт нормативно-правових документів Кабінету Міністрів України: www.kmu.gov.ua 4. Офіційний веб-портал судової влади: www.scourt.gov.ua 5. Офіційний сайт Міністерства Юстиції України: https://minjust.gov.ua/ 6. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України: http://www.mvs.gov.ua 7. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України: http://www.gp.gov.ua 8. Правознавець: Електронна бібліотека юридичної літератури: http://pravознавец.com.ua 9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://www.nbu.gov.ua/ 10. Електронна онлайн бібліотека: http://ualib.com.ua/ 11. Електронна бібліотека підручників: http://info-library.com.ua/ 12. Підручники онлайн: http://books.br.com.ua/ 13. Український правопис. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media 14. Урядовий портал: Узагальнені форми і зразки документів, інструкції з діловодства відповідних установ. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category. 15. Культура слова: мовностилістичні поради. URL: http://ponomariukulturaslova.wikidot.com/ 16. Лозова Н.Є., Фридрак В.Б. ДЗВОНА ЧИ ДЗВОНУ? АБО -А(-Я) ЧИ -У(-Ю) В РОДОВОМУ ВІДМІНКУ: словник-довідник, 2007. URL: http://rodovyividminok.wikidot.com. 17. Академічний тлумачний словник української мови (1970–1980). URL: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/ 18. Іменник: граматичний довідник. URL: http://www1.nas.gov.ua/institutes/ium/new_books/Documents/imennykgramatychnyj_dovidnyk.pdf 19. Нові й актуалізовані слова та значення. URL: http://www.burago.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=95%3A-20022010&catid=19%3A2010-12-26-14-16-12&Itemid=21&lang=uk. 20. Словник дієслівного керування. URL: http://www1.nas.gov.ua/institutes/ium/new_books/Documents/kolibabafursaslovnynk-dijeslovnogo-keruvannja.pdf 21. Словник іншомовних слів. http://www.pcdigest.net/ures/book/sis.shtml. 22. Український лінгвістичний портал. http://ulif.org.ua. 23. Я розмовляю українською. Словник «Антисуржик». http://www.arkasproswita.iatp.org.ua/ 24. Українські онлайн словники. Лінгвістичні мовні ресурси та розваги. http://lingresua.tripod.com/ 25. Українські неологізми. (Сайт присвячений проблемі засвоєння нових термінів в українській мові). http://words.volyn.net/ 26. www.mova.info 27. www.novamova.com.ua 28. www.pereklad.kiev.ua 29. www.pravopys.net 30. www.rozum.org.ua.
----------------	--

6. Контрольні заходи	
Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань

Схема нарахування балів (складові оцінювання результатів навчання)			
Пункт оцінки	% підсумкової оцінки або максимальна оцінка в балах	Групове чи індивідуальне оцінювання	Посилання на РН
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	60		
• усне опитування	30	Групове та індивідуальне	1,3,5,6,10,11,12,17,19,20
• індивідуальні завдання	15	Індивідуальне	1,3,5,6,10,11,12,19,20
• вирішення практичних завдань	15	Індивідуальне	1,3,5,6,10,11,12,19,20
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	40		
• письмова компонента	20	Індивідуальне	1,3,5,6,10,11,12,19,20
• усна компонента	20	Індивідуальне	1,3,5,6,10,11,12,19,20
Разом за дисципліну	100		

Шкала та критерії оцінювання

Сума балів за 100- бально ю шкало ю	Оцін- ка в ЄКТ С	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екза- мен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	

60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

7. Інші застереження щодо вивчення освітнього компонента

Вимоги викладача:	Регулярне відвідування практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання практичних завдань, використання мультимедійних технологій для представлення результатів аналізу матеріалів практичних занять та рекомендованої літератури є необхідною умовою. Користування електронними пристроями (телефони, планшетні ПК тощо) під час аудиторної роботи дозволяється тільки з дозволу викладача та з відповідною до навчального курсу метою.
-------------------	---

Припущення основних проблем, пов'язаних з реалізацією курсу	Основними припущеннями щодо труднощів, з якими можуть стикатися студенти та практикуючі юристи: - Складність юридичної термінології - Велика кількість спеціалізованих термінів, які мають чітко визначене значення. - Відмінність між розмовною та офіційно-діловою мовою. - Наявність іншомовних запозичень, які потрібно правильно тлумачити. - Відмінності між нормативною та розмовною мовою - Використання архаїчних або канцелярських конструкцій у юридичних текстах. - Відсутність навичок правильного оформлення документів за стандартами діловодства. - Синтаксична складність юридичних текстів - Надмірно довгі речення, складнопідрядні конструкції. - Неоднозначність трактування фраз, що може вплинути на юридичну практику. - Проблеми з правильним вживанням мовних норм - Помилки у використанні відмінків, узгодженні частин речення. - Сплутування стилів (юридичний текст вимагає чіткої, офіційної форми, без зайвої емоційності). - Відсутність достатньої мовної практики
---	--

	• Недостатня кількість тренувань із написання позовних заяв, договорів, юридичних висновків. • Брак практичних кейсів для аналізу мовних помилок у документах. 6. Вплив іншомовних джерел • Часте використання російськомовної або англomовної юридичної літератури, що може впливати на правильність української термінології. • Складність перекладу та адаптації міжнародних правових норм українською мовою. 7. Недостатня увага до юридичної риторики • Відсутність навичок побудови логічних, переконливих усних виступів у суді чи на переговорах. • Складність з аргументацією та правильним підбором лексики для різних правових ситуацій. Як подолати ці проблеми? • Використовувати практичні вправи для закріплення термінології. • Аналізувати зразки юридичних документів та судових рішень. • Впроваджувати інтерактивні форми навчання (моделювання судових процесів, дискусії). • Працювати з юридичними словниками та сучасними нормативно-правовими актами. Вивчення української мови за професійним спрямуванням є важливою складовою підготовки юриста, адже правильність викладу та юридична грамотність впливають на ефективність правозастосування.
--	---